

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Tos/37/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122013158
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8122013158.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Lucie Bašistovej a JUDr. Moniky Halkociovej na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14.02.2023, v trestnej veci proti odsúdenému A. B. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 41PP/20/2022 zo dňa 03.10.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku zamietla sťažnosť odsúdeného A. B..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Starej Ľubovni, trvale bytom C. D. XXX/X, E., okr. Stará Ľubovňa, na podmiennečné prepustenie z výkonov trestov odňatia slobody uložených mu trestným rozkazom Okresného súdu Stará Ľubovňa, sp. zn. 8T/2/2021 zo dňa 25.01.2021 a rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa, sp. zn. 1T/29/2022 zo dňa 20.06.2022 zamietol.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení a poučení o práve na opravný prostriedok do zápisnice o verejnom zasadnutí podal odsúdený sťažnosť, ktorú ale do rozhodnutia krajského súdu bližšie neodôvodnil.

Na základe sťažnosti odsúdeného krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len Tr. poriadku) preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Okresný súd správne zistil, že odsúdený A. B. bol trestným rozkazom Okresného súdu Stará Ľubovňa, sp. zn. 8T/2/2021 zo dňa 25.01.2021, právoplatným dňa 25.01.2021 odsúdený za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona (ďalej len Tr. zákona), za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov, ktorého výkon súd podmiennečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov. Okresný súd Stará Ľubovňa uznesením sp. zn. 8T/2/2021 zo dňa 18.07.2022 vyslovil, že odsúdený A. B. sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia neosvedčil a trest odňatia slobody uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 8T/2/2021 zo dňa 25.01.2021 vykoná, pričom pre výkon uloženého trestu ho zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Okresný súd Stará Ľubovňa uznesením sp. zn. 8T/2/2021 zo dňa 05.11.2018, právoplatným dňa 22.08.2022 započítal odsúdenému A. B. do tohoto trestu odňatia slobody väzbu v trvaní od 15.12.2020 do 25.01.2021.

Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/29/2022 zo dňa 20.06.2022, právoplatným dňa 20.06.2022 bol A. B. odsúdený za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona, na trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon

trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Okresný súd Stará Ľubovňa uznesením sp. zn. 1T/29/2022 zo dňa 07.07.2022 započítal odsúdenému A. B. do tohoto trestu odňatia slobody väzbu v trvaní od 08.03.2022 do 20.06.2022.

Odsúdený svoj návrh na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odôvodnil tým, že spáchanie skutku ľutuje, v budúcnosti chce viesť riadny život a má v úmysle starať sa o svojich blízkych, byť im oporou a riadne sa zamestnať. Odsúdený vo výpovedi na verejnom zasadnutí okresného súdu prezentoval svoje pomery a zmeny v myslení tak, že v prípade podmieneného prepustenia sa chce starať o svoju nevládnú matku, chce si vybaviť vodičské oprávnenie, pričom je ochotný pokračovať v liečení aj po prepustení z výkonu trestu a zároveň poukázal aj na svoj nepriaznivý zdravotný stav a to, že je po mozgovej príhode.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol pred uvedeným odsúdením trikrát odsúdený za rôznu úmyselnú trestnú činnosť. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa, sp. zn. 1T/4/2003 zo dňa 03.02.2003 za trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a Tr. zákona, za čo mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 7 mesiacov s odkladom na skúšobnú dobu do 04.03.2004. Vo všetkých troch prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. V jednom prípade bol z výkonu trestu odňatia slobody podmienené prepustený.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku, o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Z ustanovenia § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona vyplýva, že súd môže podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Vzhľadom na to, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody uložený len za prečiny, formálne podmienky v zmysle § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, teda vykonanie polovice uloženého trestu odňatia slobody po započítaní väzby v oboch vykonávaných trestoch boli splnené dňa 10.08.2022, pričom predpokladaný koniec výkonu tohto trestu pripadá na 29.04.2023.

Aj podľa krajského súdu však odsúdený nespĺnil podmienky materiálne. Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodnutie súdu o podmienenom prepustení v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zákona je totiž preukázanie toho, že odsúdený plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie za súčasného preukázania, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

K otázke posudzovania preukázania polepšenia v zmysle ustanovenia § 66 ods. 1 Tr. zákona krajský súd uvádza, že polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti, ktorý sa navonok prejavuje iba v jeho správaní. Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení treba rozlišovať, kedy je správanie a plnenie povinností vo výkone trestu iba prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného v prostredí ústavu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného, ktoré oprávňujú predpokladať, že aj v budúcnosti bude viesť riadny život.

Krajský súd konštatuje, že počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného došlo k čiastočnej náprave. Počas výkonu trestu je správanie odsúdeného na požadovanej úrovni, odsúdený plní príkazy a nariadenia, rešpektuje autority. Nevyskytli sa žiadne nedostatky v jeho správaní. Odsúdený voľný čas využíva účasťou na rôznych terapeutických aktivitách, doposiaľ nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný. S rodinou udržiava kontakt. Na druhej strane však krajský súd dáva do pozornosti, že zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie vo výkone trestu bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní minimálnej doby stanovenej pre

podmienečné prepustenie na slobodu bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Krajský súd má za potrebné zdôrazniť, že na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje žiadny právny nárok. Podmienečné prepustenie je odôvodnené len vtedy, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, teda, že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Pri rozhodovaní o podmienečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je nutné zhodnotiť celý doterajší život odsúdeného, vrátane jeho správania pred spáchaním predmetného trestného činu, ako aj správania vo výkone trestu odňatia slobody. Všetky tieto okolnosti je pritom nutné posudzovať v ich vzájomných súvislostiach a nie izolovane. Len tak je totiž možné spoľahlivo posúdiť, či aktuálne správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody nie je len vonkajším prejavom jeho prispôsobenia sa prostrediu ústavu na výkon trestu, ale je výrazom skutočných zmien jeho osobnosti odôvodňujúcich nádej, že v budúcnosti povedie riadny život (primerane napr. rozhodnutie uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu pod č. 10/1963).

Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou, či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Nemožno prehliadnuť trestnú minulosť odsúdeného, ktorý bol doposiaľ päťkrát súdne trestaný a je už celkovo druhýkrát vo výkone trestu, pričom už bol aj z výkonu trestu podmienečne prepustený. Napriek uvedenému sa odsúdený opakovane dopúšťal trestnej činnosti. Tieto skutočnosti potom kladú na jeho správanie, z hľadiska preukázania polepšenia v aktuálne vykonávanom treste odňatia slobody pochopiteľne vyššie nároky. Pokiaľ ide o prognózu budúceho správania sa odsúdeného, aj hodnotenie ústavu u neho konštatuje menej priaznivú resocializačnú prognózu.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice - Šaca zo dňa 23.09.2022, na obsah ktorej okresný súd podrobne v odôvodnení napadnutého uznesenia odkázal, vyplýva, že aj po preradení z väzby do výkonu trestu odňatia slobody bolo správanie odsúdeného počas krátkeho obdobia výkonu trestu v súlade s ústavným poriadkom, k príslušníkom zboru sa odsúdený správal slušne, kontakt s rodinou udržiaval formou korešpondencie, návštev a telefonovaním. Dňa 13.09.2022 bol odsúdený umiestnený k ďalšiemu výkonu trestu a zároveň nastúpil na ústavné ochranné protialkoholické v tunajšom ústave. Za krátky čas pobytu bolo správanie odsúdeného primerané a slušné. Odsúdený rešpektuje authority, zúčastňuje sa terapeutických aktivít liečebného režimu, postoj k trestnej činnosti má kritický, doposiaľ nebol pracovne zaradený. Aj napriek krátkosti času riaditeľ ústavu nepoukazuje na jeho výnimočný prístup, z ktorého by vyplýval záver, že už kratší výkon trestu, než aký bol uložený, postačoval na jeho nápravu, ale naopak neodporúča jeho podmienečné prepustenie. Jeho resocializačná prognóza sa však javí ako menej nepriaznivá.

Odsúdený síce preukázal smerovanie k tomu, že by už kratší výkon trestu mohol postačovať na jeho nápravu, no v porovnaní s jeho trestnou minulosťou, nepriaznivou resocializačnou prognózou, takéto jeho správanie ešte nebolo postačujúce pre jeho podmienečné prepustenie z predmetného trestu odňatia slobody. Pokiaľ odsúdený v podstate odkazoval pri svojom výsluchu na svoje osobné a rodinné pomery a v podstate na svoje odhodlanie prestať páchať trestné činy a viesť riadny život, išlo nepochybne o skutočnosti vytvárajúce predpoklady, ktoré by spolu s prejavenu ľútosťou mohli spolupôbiť ako priaznivé faktory, no z vyššie uvedených skutočností v ich komplexnom posúdení nevyplýva, že by už doterajším výkonom predmetného úhrnného trestu odňatia slobody bolo odôvodnené podmienečné prepustenie odsúdeného.

Je v záujme samotného odsúdeného, aby výkon trestu odňatia slobody splnil svoj účel, a aby teda v jeho myslení a správaní nastala taká zmena, aby v budúcnosti nepáchal trestné činy, neohrozoval vlastnú osobnú slobodu, aby svoju osobnú slobodu využil v súlade nielen s vlastným záujmom, ale aj so záujmom svojej rodiny a spoločnosti.

Účelom trestu je najmä ochrana spoločnosti a trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov. Je tak v záujme dovŕšenia nápravy odsúdeného a splnenia účelu uloženého trestu odňatia slobody, aby tento ďalej vykonával (vykonal).

Preto krajský súd sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú v zmysle ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku jednohlasne zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.